

kroon eveneens behoorlijk geplombeerd worde! Zóó behandeld zal de tand in een gunstig geval nog eenige jaren dienst kunnen doen; maar anders zal vrij spoedig door besmetting langs de wortelkanalen periostitis met eventueel absces der tandkas ontstaan, en tevens de kroon verder door caries verwoest worden; dat het bederf in het kroongedeelte door het uittrekken en replanteeren niet gestuit wordt, spreekt van zelf; eerder zal het tegendeel het geval zijn. Dat de voorwaarden voor bederf van een carieuze kies in een doosje en in den mond geheel andere zijn, is duidelijk; maar plaatsen wij de kies in een medium hetwelk een goede voedingsbodem voor de bederfveroorzakende bacteriën is, dan zal het bederf daarin even goed als in den mond voortschrijden. Vóór de uitvinding der porceleinen kunsttanden werden deze vaak van ivoor gemaakt of gebruikte men, en gebruikt men soms nog, uitgetrokken natuurlijke tanden voor het vervaardigen van prothesen, en deze blijken in den mond even goed aan bederf onderhevig als de eigen tander. Wij zien dus, dat de replantatie in het algemeen geen enkel voordeel boven de gewone conservatieve behandeling biedt, maar, zelfs indien lege artis uitgevoerd, niets dan ernstige nadeelen. Waar wij bij een goed uitgevoerde gewone conservatieve behandeling op 99 pCt. geheel gunstige uitkomsten kunnen rekenen, is dit bij replantatie slechts 1 of 2 pCt. Bovendien is de replantatie in verreweg de meeste gevallen een zeer pijnlijke operatie, terwijl de gewone behandelingswijze nagenoeg pijnloos is uit te voeren.

Zooals door dr. CARTIER VAN DISSEL uitgevoerd, is de replantatie, volgens mijn meening, in alle gevallen scherp te veroordeelen; de lege artis uitgevoerde is slechts in enkele zeer weinige gevallen aangewezen of te rechtvaardigen. Wordt bijv. door vallen of stooten of bij ongeluk bij een geforceerde regulatie enz., een tand uit de tandkas verwijderd, dan kunnen wij niet beter doen dan dezen terstond te replanteeren en, zoodra de voorwaarden hiervoor gunstig zijn, het wortelkanaal te behandelen. Ook wanneer alle andere behandelingsmethoden niet tot het gewenschte doel geleid hebben of door den patiënt geweigerd worden, mogen wij, volgens mijn meening, na den patiënt van de daarvan te verwachten gevolgen in kennis gesteld te hebben, als laatste redmiddel, tot replantatie overgaan.

Den Haag, 1 September 1910.

ALEX MERTENS.

CHOLERA NOSTRAS.

Deze verouderde benaming komt helaas nog voor op de lijst der officieel erkende doodsoorzaken. Zij dient slechts om verwarring in de geneeskundige literatuur en angst bij het publiek te verwekken. Laten wij ons toch voortaan van het gebruik van dien naam onthouden.

Er is slechts één cholera: de cholera asiatica, veroorzaakt door de vibrio KOCH. Deze is bij ons altijd uit het Oosten ingevoerd. Elke acute maag- en darmkatarrh, door een ander mikro-organisme veroorzaakt, is geen cholera. Men spreke dan — of ook wanneer de oorzaak onbekend is — eenvoudig van diarrhoea en enteritis (n°. 105 of 106 van de nomenclatuur der doodsoorzaken).

Maar de voornaamste eisch is: een behoorlijk bacteriologisch onderzoek,

dan behoeft men er zich niet met een nietszeggenden of misleidenden term af te maken.

Dit naar aanleiding van de onlangs aan „cholera nostras” te Bergum (Fr.) overleden schippers, en het daarover in binnen- en buitenlandsche bladen geschrevene.

Den Haag, 5 Sept. 1910.

Dr. J. G. SLEESWIJK.

DE NEDERLANDSCHE CENTRALE VEREENIGING TOT BESTRIJDING DER TUBERCULOSE.

Op Zondag 25 September 1910, des ochtends te 11¹/₄ uur, zal in het „Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen”, te Utrecht, een buitengewone algemeene vergadering van de Nederlandsche Centrale Vereeniging tot bestrijding der tuberculose worden gehouden, ter behandeling eener door den raad van bestuur noodzakelijk geoordeelde statutenwijziging.

Wij zouden gaarne de aandacht der geneeskundigen op deze vergadering willen vestigen, vooral van hen, die van meening zijn, dat de bestrijding der tuberculose op andere wijze kan geschieden, dan tot heden door de Centrale vereeniging in praktijk werd gebracht. Wie de vergaderingen der Vereeniging tot bestrijding der tuberculose bezoekt, kan getroffen worden door het feit, dat de vergadering zoo weinig macht heeft, dat daarentegen de raad van bestuur, of liever het dagelijksch bestuur feitelijk het gezag geheel in handen heeft. Misschien is hieruit het feit te verklaren, dat de vergaderingen zoo slecht bezocht worden, dat bijv. in de algemeene vergadering van 29 Juni ll. aanwezig waren acht heeren en één dame, het bestuur er bij inbegrepen, dat tal van benoemingen geschieden door 9 menschen, bijna allen bestuursleden.

De vergadering van Zondag 25 Sept., waarin de statutenwijziging ter sprake komt, geeft gelegenheid enkele bepalingen te overwegen, welke de macht van de algemeene vergadering in belangrijke mate zullen kortwieken. Zoo bevat art. 17 van de statuten de alinea:

„Voorstellen van leden, voor de gewone jaarlijksche algemeene vergaderingen moeten vóór 1 April, resp. vóór 1 October, aan het dagelijksch bestuur worden ingediend en kunnen alleen dan in behandeling worden gebracht, wanneer het dagelijksch bestuur het wenschelijk acht”.

Met andere woorden, het dagelijksch bestuur en niet de vergadering maakt uit of een voorstel in behandeling zal komen.

Er is meer. — Er kan thans andermaal beslist worden of de leden van den raad van bestuur, die elke vier jaar aftreden, dadelijk herkiesbaar zijn, of de afgetreden leden van het dagelijksch bestuur ten eeuwigen dage herkiesbaar moeten blijven, maatregelen, welke een bestuursverwisseling moeilijk maken. Opnieuw kan besproken worden, of een artikel: „Het dagelijksch bestuur draagt zorg voor de uitgave van het tijdschrift *Tuberculose*, als orgaan van de vereeniging”, in de statuten moet behouden blijven, vooral wanneer dit tijdschrift zóó kostbaar blijft en volgens menigeen zoo weinig brengt.

Zoo zijn er meer artikelen, die een bespreking noodig hebben. Maar voor een bespreking, die nut stichten kan, is het noodig, dat ter vergadering